ISSN 1505-599x

Gazeta PRABUCKA

www.gazeta.prabuty.top.pl

Bezpłatny biuletyn informacyjny | październik - listopad 2001

Wersję elektroniczną publikuje Oddział TopNet w Kwidzynie

Firmowe serwisy WWW, poczta email, łącza stałe
KWIDZYN, ul. Batalionów Chłopskich 25
tel. 2795809, http://www.kwidzyn.top.pl

Dzień Edukacji Narodowej

Za dobrą pracę

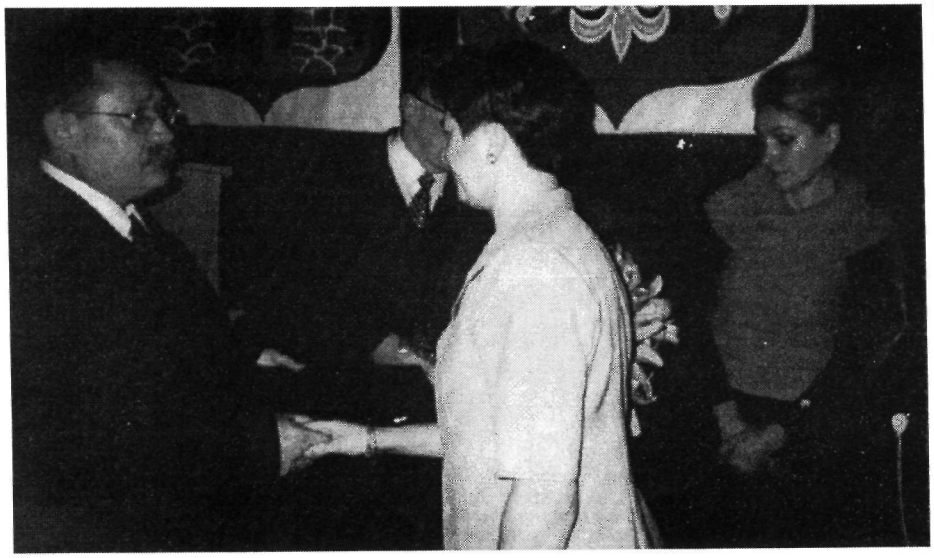

O nagrodach burmistrza dla nauczycieli - obok i na str.2

Protonotariusz Apostolski w Prabutach

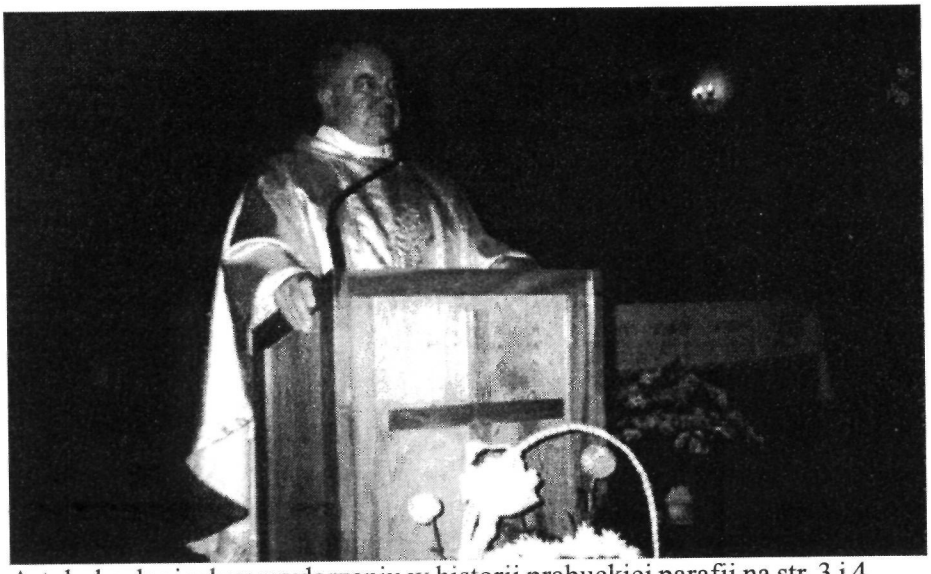

Artykuł o doniosłym wydarzeniu w historii prabuckiej parafii na str. 3 i 4

Prabuty -Dzień Edukacji Narodowej

Doceniony trud

Burmistrz Miasta i Gminy Prabuty Włodzimierz Dawidowski po konsultacji z Zarządem MiG przyznał tegoroczne nagrody Burmistrza wyróżniającym się w pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej pedagogom z prabuckich placówek oświatowych.

Podczas uroczystego spotkania w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy nagrodami finansowymi uhonorowani zostali:

- **Dorota Rochoń**, Dyrektor Przedszkola Nr1 w Prabutach za sukcesy dydaktyczno - wychowawcze oraz wkład pracy w zarządzanie placówką,
- **Beata Lewandowska**, nauczycielka Przedszkola Nr4 w Prabutach za osiągnięcia dydaktyczno - wychowawcze i innowacyjne podejście do zajęć z dziećmi
- **Ewa Kosińska**, nauczycielka Gimnazjum w Prabutach za osiągnięcia dydaktyczno wychowawcze i rozwijanie zainteresowań matematycznych i chemicznych wśród uczniów
- **Genowefa Kowalska**, pedagog szkolny w Szkole Podstawowej Nr2 w Prabutach za osiągnięcia w pracy dydaktyczno wychowawczej i opiekuńczej
- **Piotr Tatara**, nauczyciel Szkoły Podstawowej Nr2 w Prabutach za wkład pracy w rozwój szkolnego i klubowego sportu. *(dokończenie na str.2)*

wieści z ratusza...

Podatki "na tapecie"

Radni i członkowie komisji stałych Rady Miejskiej w Prabutach na poprzedzającym sesję spotkaniu zapoznali się z propozycjami Zarządu Miasta i Gminy, dotyczącymi wysokości przyszłorocznych podatków od nieruchomości, środków transportu i od posiadania psów oraz regulowanych mocą uchwały zwolnień od tych podatków.

Propozycje Zarządu, dotyczące podatku od nieruchomości, a więc budynków, budowli i gruntów, nie wchodzących w skład gospodarstw rolnych sprowadzają się do inflacyjnej podwyżki stawek ubiegłorocznych. Tak więc wszystkie kategorie tego podatku proponuje się podnieść o około 6%. Dyskusję wywołała propozycja zwolnienia od tego podatku jednostek służby zdrowia i policji. Problem ten zresztą był już poruszany w analogicznym okresie ubiegłego roku. O ile ewentualny podatek od nieruchomości policyjnej byłby żaden, albo prawie żaden, o tyle podatek od budynków i gruntów szpitala i przychodni przekraczałby kwotę 250.000zł. Mimo, że powszechnie znana jest sytuacja szpitala, największego w mieście zakładu pracy, wątpliwości wzbudził fakt obligatoryjnego zwolnienia z płatności, a więc niejako uwolnienia właściciela - Urzędu Marszałkowskiego z obowiązku świadczenia na rzecz gminy, co np. w razie kompleksowego oddłużenia placówek służby zdrowia (pomarzyć, dobra rzecz...) automatycznie pozbawiłoby gminę szans na odzyskanie podatkowych należności. Wątpliwości wzmocnił argument, że Urząd Marszałkowski nie jest skłonny do jakichkolwiek gestów w zamian, o czym świadczą bezskuteczne próby przejęcia przez gminę obiektu przychodni czy kina. Burmistrz Włodzimierz Dawidowski przyznał, że Zarząd miał również wątpliwości w tej kwestii, ale po rozmowie z dyrektorem szpitala Janem Rymarzem postanowiono nie pogarszać sytuacji placówki przez potęgowanie jej zobowiązań. Kwota podatku mogłaby stać się przysłowiowym języczkiem u wagi, a na likwidację tego zakładu w żadnym wypadku nie można pozwolić. Członkowie komisji Rady przyjęli tę argumentację i propozycja zmiany w projekcie uchwały została odrzucona.

Podatek od środków transportu w przyszłorocznym kształcie, to zupełne novum. Do tej pory kategorie pojazdów wyznaczano, biorąc pod uwagę ich ładowność, od przyszłego roku obowiązywać będzie kryterium masy całkowitej pojazdów z uwzględnieniem ilości osi i rodzajów systemu zawieszenia. Przygotowując propozycje nowych stawek odpowiedzialni za sprawy podatków urzędnicy i konstruujący je Zarząd mieli do rozwiązania niezłą łamigłówkę. Założono, że kluczową zasadą przy określaniu wysokości nowych stawek będzie odniesienie nowych kategorii pojazdów do dotychczasowych, tak, by w żadnym przypadku właścicieli pojazdów nie spotkał podatkowy szok. Starano się również tak wypośrodkować wysokości stawek, by nie sięgały dopuszczonych ustawowo wielkości, ale również nie stwarzały wrażenia lekkomyślnej rezygnacji z dochodów, co mogłoby odbić się na wysokości subwencji wyrównawczej. Nowy system naliczania tego podatku, rekomendowany przez Zarząd i zaakceptowany przez komisje tak naprawdę sprawdzi się dopiero w praktyce.

Wreszcie ostatni z kształtowanych przez samorządy podatków, podatek od posiadania psów, wzbudzający na ogół wesołość na sali (nikt nie rozumie, czemu mieści się w kategorii lokalnych podatków i dlaczego ludzie nie płacą od kanarków i świnek morskich) określono w ubiegłorocznej wysokości, tj. 20 zł od psa. Faktem jest, że podatek ten w pewien sposób dyscyplinuje właścicieli i liczba bezpańskich psów wydaje się maleć. Osoby, które mogą udowodnić fakt przygarnięcia bezdomnego zwierzęcia mają prawo zwrócić się do burmistrza z prośbą o zwolnienie z tego podatku. Możliwość indywidualnego zwolnienia z podatku, jego części lub prolongaty płatności leży w kompetencjach przewodniczącego Zarządu i dotyczy wszystkich wymienionych podatków (a także podatku "rolnego"). Zdecydowana większość członków komisji Rady Miejskiej Prabut poparła podatkowe propozycje Zarządu na 2002r i zatwierdzenie ich podczas sesji w dniu 23 listopada wydaje się być formalnością. Marek Szulc

Prabuty -Dzień Edukacji Narodowej

Doceniony trud

(dokończenie ze str.1)

Burmistrz W. Dawidowski, przekazując życzenia w imieniu własnym i Zarządu pod adresem tegorocznych laureatów oraz za ich pośrednictwem całemu środowisku oświatowemu podkreślił, że władze samorządowe doceniają nauczycielski trud i pomimo powszechnych trudności budżetowych starają się w miarę możności zaspokajać bazowe, socjalne i płacowe potrzeby pracowników oświaty. Z okazji Dnia Edukacji Narodowej dyrektorzy prabuckich placówek oświatowo - wychowawczych przyznali również nagrody dla swoich pracowników. MS

Rusza modernizacja oczyszczalni

Po zakończeniu I etapu modernizacji oczyszczalni ścieków w Prabutach w połowie lat 90-tych wiadomo było, że usprawniony na miarę posiadanych wówczas środków obiekt zabezpieczy na pewien okres bieżące potrzeby komunalne miasta, ale, myśląc o rozbudowie sieci kanalizacyjnej (zwłaszcza przyłączeniu sanatorium) trzeba się liczyć z koniecznością dalszej modernizacji.

Z Banku Światowego Prabuty otrzymały poważną dotację (jedną z większych w regionie) i już w październiku na plac budowy weszła firma BUDIMEX SA z Warszawy. Cały koszt inwestycji wynosi około 4 mln 600tys.zł, z czego udział własny budżetu gminnego ukształtuje się w wys. 746.000zł.

(dokończenie na str. 7)

Szkic współczesny:

Protonotariusz Apostolski w Prabutach

Życie parafialne Prabut od 1-go lipca 1980 roku związane jest nierozerwalnie z osobą Czcigodnego Księdza Infułata **Jana Oleksego**, urodzonego 15 maja 1937 roku w Borzęcinie. Do Prabut został skierowany przez ówczesnego biskupa warmińskiego, a obecnego Prymasa Polski Ks. kardynała Józefa Glempa, z poleceniem odbudowania zniszczonej katedry, której ogołocone mury porośnięte krzewami były codziennym widokiem mieszkańców miasta i turystów. Wewnątrz prastarej świątyni biskupów pomezańskich rosły na zwałach ziemi i gruzów drzewa i krzaki. Ks. Jan "przeraził się ruinami katedry", jednak podjął się jej odbudowy. Pierwszym więc etapem było odgruzowanie wnętrza świątyni, czego dokonano jeszcze w 1980 roku. W następnym roku rozpoczęto podnoszenie zniszczonych przez pożar fragmentów muru, a następnie wznoszenie na nich nowego dachu. Prace te ukończono w roku 1982 i w tym też roku po wcześniejszym wylaniu betonowej posadzki odprawiono w katedrze pierwszą Mszę świętą.

Ojciec Święty Jan Paweł II konstytucją apostolską „Magna quidem pars" z 18 kwietnia 1983 roku, podpisaną przez kardynałów Sekretarza Stanu Augustyna Casaroli i Prefekta Kongregacji Biskupów Sebastiana Baggio, nawiązując do tradycji kapituły kwidzyńskiej i historii diecezji pomezańskiej, powołał do istnienia Pomezańską Kapitułę Kolegiacką w Prabutach, podnosząc kościół filialny do godności Kolegiaty. Jednocześnie podniósł dotychczasowego proboszcza Parafii św. Wojciecha w Prabutach, Jana Oleksego do godności kanonika - prepozyta w kapitule kolegiackiej w Prabutach, który z mocy urzędu otrzymał również godność prałata. Biskup Warmiński Dr Jan Obłąk wydał 29 czerwca 1983 roku dekret wykonawczy, mianując pierwszych kanoników powyższej Kapituły w pełnym składzie, a uroczysta instalacja tychże kanoników Pomezańskiej Kapituły Kolegiackiej nastąpiła 12 listopada tegoż roku. Podczas tej uroczystości dokonano poświęcenia Kolegiaty. Jej patronem ogłoszono św. Wojciecha. Dotychczasowy kościół parafialny, znajdujący się przy ulicy Warszawskiej, będący pod wezwaniem św. Wojciecha i św. Andrzeja, otrzymał wezwanie św. Andrzeja Apostola.

W roku 1987 kolegiata otrzymała ławki, a 13 maja 1990 roku biskup warmiński Edmund Piszcz dokonał poświęcenia tabernakulum. Ksiądz Prepozyt mówił wówczas: „... prastara świątynia, w której modlił się lud Boży została ubogacona w nowe tabernakulum, w którym mieszka Pan, który do końca nas umiłował". W latach 1985/1986 trwały prace remontowe w budynku parafialnym przy ulicy Grunwaldzkiej 2, i już w maju 1986 roku zamieszkała w nim pierwsza rodzina związana służbą w kościele. Jednocześnie trwały prace elewacyjne budynku plebani; wcześniej postawiono garaże, zmodyfikowano podwórze plebani, dobudowano kancelarię parafialną, przerobiono wnętrze budynku, zainstalowano na plebani i w domu katechetycznym ogrzewanie gazowe, a w kościele zainstalowano dzwony systemem elektrycznym i ogrzewanie elektryczne oraz położono boazerię i wymieniono witraże okienne w kościele (1987r.).

Dnia 25 marca 1992 roku Ojciec Św. Jan Paweł II Bullą "Totus Tuus Poloniae populus" podniósł dotychczasową Kolegiatę p.w. św. Wojciecha w Prabutach do godności Konkatedry Diecezji Elbląskiej a dotychczasową Pomezańską Kapitułę Kolegiacką w Prabutach do godności Pomezańskiej Kapituły Konkatedralnej .

22 kwietnia 1992 roku Biskup Elbląski Andrzej Śliwiński ustanowił dekanat Prabuty z siedzibą w Prabutach. Dziekanem został Ks. Jan Oleksy.

Ks. Prałat na bieżąco, w miarę potrzeby, prowadził i prowadzi prace zarówno w konkatedrze, kościele parafialnym, jak i na plebani czy w budynku katechetycznym. Można uczciwie stwierdzić, że jest On "olbrzymem pracy" na rzecz parafii, której jest jednocześnie duchowym ojcem. Zawsze dbał nie tylko o materialne zaplecze w celu doskonalszego prosperowania parafii, lecz również zabiegał i zabiega o duchowy rozwój swoich parafian. Przykładem tego są liczne powołania kapłańskie i zakonne, nabożeństwa: - do św. Józefa we wtorki o godz. 18.00, - do Matki Bożej Nieustającej Pomocy w środy o godz. 18.00, - do Miłosierdzia Bożego w piątki o godz. 15.00, - do Matki Bożej Fatimskiej - każdego 13 miesiąca od maja do października o godz. 19.30 w konkatedrze, stały różaniec przed Mszą św. Rano i przed Mszą św. wieczorną. W roku Wielkiego Jubileuszu Zbawienia Ksiądz Prałat wprowadził dodatkowe Msze św. w konkatedrze w niedziele dwie: o 10.00 i 11.30, w dni powszednie w poniedziałki, wtorki i czwartki o godz. 18.00, dając możliwość, zwłaszcza ludziom starszym mieszkającym w pobliżu świątyni, chcąc jednocześnie, by odbudowana konkatedra promieniowała życiem liturgicznym.

Trzeba też odnotować, iż na zaproszenie Księdza Prałata parafia nasza, a w niej także dawna katedra biskupów pomezańskich gościła biskupów Diecezji Elbląskiej oraz Warmińskiej w tym 6 czerwca 1981 roku obecnego Prymasa Polski, ówczesnego biskupa olsztyńskiego księdza kardynała Józefa Glempa oraz dwukrotnie oficjalnie Nuncjusza Apostolskiego w Polsce Księdza Arcybiskupa Józefa Kowalczyka, który poprowadził ulicami miasta 6 czerwca 1996 roku procesję Bożego Ciała, a 3 września 2000 roku poświęcił odnowioną katedrę, nowy krzyż w prezbiterium oraz tablicę pamiątkową.

Konkatedra św. Wojciecha w Prabutach z dnia na dzień, dzięki Ks. Infułatowi pięknieje. Przybywa w niej mebli i tablic okolicznościowych a także innych szczególnych pamiątek.

(dokończenie na str. 4)

Szkic współczesny:

Protonotariusz Apostolski w Prabutach

dokończenie ze str.3

W niedzielę 2 września 2001 roku o godz. 10.00 w konkatedrze Ks. Prałat Jan Oleksy poświęcił tablicę pamiątkową, ufundowaną przez Rolników Indywidualnych NSSZ "Solidarność" Miasta i Gminy Prabuty z okazji 20 rocznicy rejestracji Związku w hołdzie Prymasowi Stefanowi Kardynałowi Wyszyńskiemu. Natomiast 4 września 2001 roku o godz. 18.00 Ks. Biskup Andrzej Śliwiński poświęcił zegar na wieży katedralnej, odprawił uroczystą Mszę św., pod koniec której przed uroczystym pasterskim błogosławieństwem odczytał list nominacyjny Papieża Jana Pawła II podpisany przez Sekretarza Stanu Stolicy Apostolskiej Kardynała Angelo Sodano, mówiący o mianowaniu Ks. Prałata Jana Oleksego Protonotariuszem Apostolskim, czyli Infułatem.

7 października 2001 roku o godz. 18.00 w Konkatedrze Św. Wojciecha w Prabutach w gronie przyjaciół Ks. Infułat Jan Oleksy w sposób publiczny podziękował Bogu za wyróżnienie Go przez Stolicę Apostolską...

Od połowy września br. trwają prace remontowe wieży katedralnej, których celem jest położenie nowej dachówki na wieży i uzupełnienie na murach ubytków cegieł. W przyszłości zostaną podjęte prace wewnątrz wieży, w celu przygotowania jej pomieszczeń na użytek muzealnictwa, co będzie stanowiło nową atrakcję dla mieszkańców Prabut i turystów.

Ks. Infułat jest bardzo wrażliwy na potrzeby ludzi biednych, potrzebujących pomocy. Jego wzruszenie zawsze pociąga za sobą gest materialny. Widząc potrzeby ludzi opuszczonych przez los - stara się zawsze nieść pomoc, a to przecież jest miłość bliźniego.

Antoni Tadeusz Klejnowski

Kto posprząta za nas?

"Sprzątanie Świata" ma w Polsce już kilkuletnią tradycję. W pierwszym roku nowego wieku i nowego tysiąclecia akcja ta przypadła na dni od 21 do 23 września. W naszym mieście, w Prabutach "sprzątano świat" głównie w piątek, dnia 21 września dzieci i młodzież szkolna wraz z opiekunami sprzątali wyznaczone wcześniej przez organizatorów rejony miasta. Większość ze sprzątających potraktowała tę akcję poważnie i sumiennie, jednak może zabrzmi to paradoksalnie, ale w skrajnych przypadkach po "sprzątających", trzeba jednak było jeszcze raz posprzątać...

Nie dziwmy się temu, bowiem nawet niektórzy ludzie starsi nie są przyzwyczajeni do czystych chodników, ulic, czy posesji. Dziedzictwo minionych lat zrobiło swoje, albowiem wszystko co nas otaczało było "państwowe", a nie nasze czy konkretnie "moje". A skoro tak, rozumowano wówczas, to niech się "państwo" martwi o wygląd i estetykę otaczającego nas podwórka, czy ulicy... Tego rodzaju myślenie pokutuje jeszcze w staropolskiej kulturze obyczajowej... Kto zaś był na przysłowiowym "zachodzie" wie, jaką kulturą osobistą legitymują się tamci ludzie...

Do następnego "sprzątania świata" trzeba będzie poczekać nam około roku, a zatem, czy wolno nam przez ten czas wyrzucać "przed", czy "za siebie" papierki po cukierkach, puszki po piwie, butelki po napojach, czy niedopałki papierosów, albo jakieś inne przedmioty... ? Kto je posprząta za nas ?

Pani **Arleta Węcka** od około pięciu lat, a pan **Antoni Bańkowski** od ośmiu lat dwoją się i troją, aby ulice naszego miasta były czyste. Wstają bardzo wcześnie, latem nawet o godzinie drugiej, a obecnie o czwartej rano, gdy ludzie jeszcze śpią, aby, gdy wstaną i wyjdą ze swoich mieszkań, zastali swoje otoczenie sprzątnięte.

Widzimy ich codziennie - pozdrówmy serdecznie słowem i uprzejmością, doceńmy trud jaki wkładają w swoją pracę. Oni nie "odwalają brudnej roboty" za nas, ale z największym oddaniem wykonują swoją pracę, byśmy my, jako społeczność naszego miasta, czuli się dobrze w miejscach, w których akurat przebywamy, idąc po zakupy, na spacer, do urzędów, czy do kościoła...

Dziękujemy, zarówno pani Arlecie Węckiej i panu Antoniemu Bańkowskiemu, jak również wszystkim P.T., którzy czuwają nad czystością naszych śmietników czy trawników, itd. Wasza praca Drodzy Państwo, jest niezwykle potrzebna i społecznie użyteczna naszemu miastu i gminie !

tekst i foto Antoni Tadeusz Klejnowski

Mieszkania na sprzedaż

Kryzys finansów publicznych przekłada się najwyraźniej na pustkę w porfelach obywateli. Świadczy o tym choćby ilość ofert sprzedaży mieszkań i garaży, zalegających strony teletekstu prabuckiej TV kablowej. Podaję te informację głównie dla tych czytelników, którzy mogliby być tymi ofertami zainteresowani, a nie chcą lub nie mogą śledzić na bieżąco teletekstu. Przy okazji informuję, że przynajmniej do końca roku t zw. ogłoszenia drobne TV kablowa zamieszcza nieodpłatnie. Wystarczy zadzwonić pod nr tel. 2782319.

Informacja Zarządu Miasta i Gminy w Prabutach

Na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 z późn. zm.) podaje się do publicznej wiadomości, że wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę wywieszane są na okres 21 dni na tablicach ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Prabutach przy ul. Kwidzyńskiej 2 .

Urząd Miasta i Gminy w Prabutach

informuje o przygotowywanym przetargu na sprzedaż lokali do adaptacji na cele mieszkaniowe w byłym Internacie Zespołu Szkół przy ul. Wojska Polskiego w Prabutach.

Powyższa nieruchomość znajduje się w peryferyjnej części miasta. Posiada bardzo dobry dojazd drogą utwardzoną (asfalt). Wyposażona w uzbrojenie komunalne - przyłącza instalacyjne: energia elektryczna, sieci wodno-kanalizacyjna i gazowa. Budynek jest piętrowy z poddaszem użytkowym.

Przeznaczenie w planie zagospodarowania przestrzennego: strefa mieszkaniowo - usługowa (tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej z nieuciążliwymi usługami lub produkcją, ew. uciążliwość jedynie w obrębie własnej działki).

Sposób zagospodarowania - lokale mieszkalne.

Wartość lokali zostanie ustalona przez rzeczoznawcę majątkowego (średnia - 280 zł./m2) i stanowić będzie podstawę do ogłoszenia ceny wywoławczej do przetargu.

Koszty związane z czynnościami notarialnymi poniesie nabywca .

Wszystkich zainteresowanych prosi się o zgłoszenie w pok. nr 14, II piętro tut. Urzędu, tel. 2782002 w. 312

Mit a rzeczywistość

Prabuckie podziemia

O prabuckim systemie podziemi można było przez lata nasłuchać się różnych opowieści. W zasadzie powszechnie wiadomo, gdzie jest wejście, ale dalej droga wiedzie przez fantazję i zasłyszane legendy. Mówiono nawet, że system podziemnych korytarzy prowadzi pod jeziorem Liwieniec i kończy się gdzieś w "kwidzyńskim" lesie. Twierdzono też, że mieści się w nim unikalny system drewnianych wodociągów. Słyszałem również, że tunele prowadzą w rejony byłego zamku, ale podczas zabudowy śródmieścia zostały przegrodzone fundamentami domów. Przypominało mi to kwidzyńskie legendy o krzyżackim podziemnym tunelu Kwidzyn - Gniew. Tak było do dzisiaj, bowiem podczas wyjazdowego spotkania Towarzystwa Opieki Nad Zabytkami, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Prabutach poznałem z kompetentnego źródła historię podziemnego kompleksu i jego obecny kształt. Badaniem tajemniczego systemu zajął się niedawno dyrektor kwidzyńskiego muzeum dr Antoni Pawłowski. Spenetrował system kanałów, sporządził szczegółową naukową dokumentację i przedstawił na wspomnianym spotkaniu. Ponoć już pisała o tym lokalna prasa, ale umknęło to mojej uwadze, a ponieważ niedoinformowanych może być więcej, z chęcią podzielę się z czytelnikami świeżo pozyskaną wiedzą.

Jak wiadomo Prabuty przez stulecia wielokrotnie padały ofiarą pożarów. Ponieważ dostęp do wody, mimo bliskości dwóch jezior: Liwieńca i nie istniejącego Młyńskiego był w Prabutach zawsze utrudniony (w samym mieście, o dziwo, nie było studni), a zabudowa opierała się na systemie "pruskiego muru", każde zaprószenie ognia sprowadzało na miasto kataklizm. Palił się zamek, palił się ratusz, paliły zabudowania centrum, w zależności od kierunku wiatru. Widząc niedolę swoich poddanych król pruski Fryderyk Wilhelm I w 1726 roku potrząsnął kiesą i nakazał wybudowanie w śródmieściu Prabut systemu doprowadzającego wodę do centrum miasta. Ponoć była to krótka inwestycja (do 1728r), ale jeszcze na początku lat trzydziestych osiemnastego stulecia jakiś oficer prabuckiego garnizonu skarżył się w liście, że konie toną w błocie w środku miasta z powodu wykopów. Istotnie musiały to być potężne rozkopy, mimo, że system kanałów nie był zbyt rozległy. Istotą systemu było doprowadzenie wody z jeziora młyńskiego do rynku. W tym celu wybudowano kanał od skarpy do rynku, wzdłuż obecnej ul. Reja, po czym na wysokości wejścia do sklepu "Edeka" rozprowadzono kanały wkoło rynku. W czterech narożnych punktach zbudowano potężne podziemne zbiorniki, o przekroju gigantycznej butli, o wysokości ok. 5 m i średnicy 4m. Wiodły do nich kanały z półkolistym sklepieniem o wysokości ponad 2m i szerokości ok. 1,5m. Kanały i wnętrza zbiorników wyłożono dobrze wypalaną cegłą. Dr Pawłowski, badając dno kanału natknął się w jednym miejscu na dębową klepkę, co może świadczyć o drewnianym systemie izolacji, i co, być może, legło u podstaw pogłoski o drewnianym wodociągu. Nie można dziś określić, w jaki sposób pompowano wodę z jeziora do umieszczonego dużo wyżej wlotu do kanału. Natomiast na starej rycinie przedstawiającej rynek i ratusz widać kobiety, kręcące dużym kołowrotem, prawdopodobnie umieszczonym nad narożnym zbiornikiem. Szyjki tych ogromnych kamienno - ceglanych butelek mieszczą się zaledwie na głębokości 20 cm od powierzchni ulicy! W czasach bardziej nam współczesnych te rezerwuary wody do prania, mycia i gaszenia przestały być potrzebne i wyloty zbiorników zamurowano. Mimo wojen i wielu prac budowlanych cały system ocalał praktycznie nie naruszony (o dewastacji wejścia przez pijaków i wandali nie wspomnę). Dziś może stanowić oryginalną turystyczną atrakcję. Dr Pawłowski zamierza opracować projekt adaptacji systemu dla potrzeb ciekawskich tropicieli historii. Swoją drogą szkoda, że kanały nie prowadzą do lasu, byłoby bliżej na grzyby...

Marek Szulc

Szkic współczesny:

Protonotariusz Apostolski w Prabutach

Życie parafialne Prabut od 1-go lipca 1980 roku związane jest nierozerwalnie z osobą Czcigodnego Księdza Infułata **Jana Oleksego**, urodzonego 15 maja 1937 roku w Borzęcinie. Do Prabut został skierowany przez ówczesnego biskupa warmińskiego, a obecnego Prymasa Polski Ks. kardynała Józefa Glempa, z poleceniem odbudowania zniszczonej katedry, której ogołocone mury porośnięte krzewami były codziennym widokiem mieszkańców miasta i turystów. Wewnątrz prastarej świątyni biskupów pomezańskich rosły na zwałach ziemi i gruzów drzewa i krzaki. Ks. Jan "przeraził się ruinami katedry", jednak podjął się jej odbudowy. Pierwszym więc etapem było odgruzowanie wnętrza świątyni, czego dokonano jeszcze w 1980 roku. W następnym roku rozpoczęto podnoszenie zniszczonych przez pożar fragmentów muru, a następnie wznoszenie na nich nowego dachu. Prace te ukończono w roku 1982 i w tym też roku po wcześniejszym wylaniu betonowej posadzki odprawiono w katedrze pierwszą Mszę świętą.

Ojciec Święty Jan Paweł II konstytucją apostolską „Magna quidem pars" z 18 kwietnia 1983 roku, podpisaną przez kardynałów Sekretarza Stanu Augustyna Casaroli i Prefekta Kongregacji Biskupów Sebastiana Baggio, nawiązując do tradycji kapituły kwidzyńskiej i historii diecezji pomezańskiej, powołał do istnienia Pomezańską Kapitułę Kolegiacką w Prabutach, podnosząc kościół filialny do godności Kolegiaty. Jednocześnie podniósł dotychczasowego proboszcza Parafii św. Wojciecha w Prabutach, Jana Oleksego do godności kanonika - prepozyta w kapitule kolegiackiej w Prabutach, który z mocy urzędu otrzymał również godność prałata. Biskup Warmiński Dr Jan Obłąk wydał 29 czerwca 1983 roku dekret wykonawczy, mianując pierwszych kanoników powyższej Kapituły w pełnym składzie, a uroczysta instalacja tychże kanoników Pomezańskiej Kapituły Kolegiackiej nastąpiła 12 listopada tegoż roku. Podczas tej uroczystości dokonano poświęcenia Kolegiaty. Jej patronem ogłoszono św. Wojciecha. Dotychczasowy kościół parafialny, znajdujący się przy ulicy Warszawskiej, będący pod wezwaniem św. Wojciecha i św. Andrzeja, otrzymał wezwanie św. Andrzeja Apostola.

W roku 1987 kolegiata otrzymała ławki, a 13 maja 1990 roku biskup warmiński Edmund Piszcz dokonał poświęcenia tabernakulum. Ksiądz Prepozyt mówił wówczas: „... prastara świątynia, w której modlił się lud Boży została ubogacona w nowe tabernakulum, w którym mieszka Pan, który do końca nas umiłował". W latach 1985/1986 trwały prace remontowe w budynku parafialnym przy ulicy Grunwaldzkiej 2, i już w maju 1986 roku zamieszkała w nim pierwsza rodzina związana służbą w kościele. Jednocześnie trwały prace elewacyjne budynku plebani; wcześniej postawiono garaże, zmodyfikowano podwórze plebani, dobudowano kancelarię parafialną, przerobiono wnętrze budynku, zainstalowano na plebani i w domu katechetycznym ogrzewanie gazowe, a w kościele zainstalowano dzwony systemem elektrycznym i ogrzewanie elektryczne oraz położono boazerię i wymieniono witraże okienne w kościele (1987r.).

Dnia 25 marca 1992 roku Ojciec Św. Jan Paweł II Bullą "Totus Tuus Poloniae populus" podniósł dotychczasową Kolegiatę p.w. św. Wojciecha w Prabutach do godności Konkatedry Diecezji Elbląskiej a dotychczasową Pomezańską Kapitułę Kolegiacką w Prabutach do godności Pomezańskiej Kapituły Konkatedralnej .

22 kwietnia 1992 roku Biskup Elbląski Andrzej Śliwiński ustanowił dekanat Prabuty z siedzibą w Prabutach. Dziekanem został Ks. Jan Oleksy.

Ks. Prałat na bieżąco, w miarę potrzeby, prowadził i prowadzi prace zarówno w konkatedrze, kościele parafialnym, jak i na plebani czy w budynku katechetycznym. Można uczciwie stwierdzić, że jest On "olbrzymem pracy" na rzecz parafii, której jest jednocześnie duchowym ojcem. Zawsze dbał nie tylko o materialne zaplecze w celu doskonalszego prosperowania parafii, lecz również zabiegał i zabiega o duchowy rozwój swoich parafian. Przykładem tego są liczne powołania kapłańskie i zakonne, nabożeństwa: - do św. Józefa we wtorki o godz. 18.00, - do Matki Bożej Nieustającej Pomocy w środy o godz. 18.00, - do Miłosierdzia Bożego w piątki o godz. 15.00, - do Matki Bożej Fatimskiej - każdego 13 miesiąca od maja do października o godz. 19.30 w konkatedrze, stały różaniec przed Mszą św. Rano i przed Mszą św. wieczorną. W roku Wielkiego Jubileuszu Zbawienia Ksiądz Prałat wprowadził dodatkowe Msze św. w konkatedrze w niedziele dwie: o 10.00 i 11.30, w dni powszednie w poniedziałki, wtorki i czwartki o godz. 18.00, dając możliwość, zwłaszcza ludziom starszym mieszkającym w pobliżu świątyni, chcąc jednocześnie, by odbudowana konkatedra promieniowała życiem liturgicznym.

Trzeba też odnotować, iż na zaproszenie Księdza Prałata parafia nasza, a w niej także dawna katedra biskupów pomezańskich gościła biskupów Diecezji Elbląskiej oraz Warmińskiej w tym 6 czerwca 1981 roku obecnego Prymasa Polski, ówczesnego biskupa olsztyńskiego księdza kardynała Józefa Glempa oraz dwukrotnie oficjalnie Nuncjusza Apostolskiego w Polsce Księdza Arcybiskupa Józefa Kowalczyka, który poprowadził ulicami miasta 6 czerwca 1996 roku procesję Bożego Ciała, a 3 września 2000 roku poświęcił odnowioną katedrę, nowy krzyż w prezbiterium oraz tablicę pamiątkową.

Konkatedra św. Wojciecha w Prabutach z dnia na dzień, dzięki Ks. Infułatowi pięknieje. Przybywa w niej mebli i tablic okolicznościowych a także innych szczególnych pamiątek.

(dokończenie na str. 4)

Kupić, nie kupić, spróbować można

Oszczędny komin - co to jest?

Na początku listopada Komisja Bezpieczeństwa i Ochrony Środowiska Rady Miejskiej zapoznała się z ofertą firmy, propagującej stosowanie t zw. regulatora ciągu kominowego na przewodach kominowych i wentylacyjnych.To proste, oparte na zasadach eardynamiki i grawitacji urządzenie pozwala na dostosowaniu ciągu w kominie lub szybie wentylacyjnym do potrzeb użytkownika, wynikających z parametrów urządzenia grzejnego, rodzaju paliwa, sprawności przewodu itp. Według oferenta regulator eliminuje problemy z t zw. zawiewaniem spalin, powodowanym silnym bocznym czy ukośnym wiatrem, pozwala też na ekonomiczny ruch spalin, ograniczając zbyt szybkie i energochłonne spalanie. Stosując urządzenie można uniknąć zawilgocenia przewodu kominowego i jego obłożenia sadzą. Oczszędności w opale producent ocenia na siegające 40%.

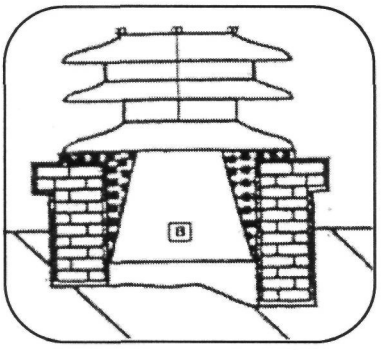

Urządzenie zbudowane jest z trzech odwróconych „spodków" z blachy kwasoodpornej, które osadza się na przewodzie kominowym. Dystans między „spodkami" jest regulowany, przez co uzyskuje się zwiększenie lub stłumienie ciągu kominowego. Dna spodków można zdejmować w celu oczyszczenia przewodu. Podczas pracy urządzenia są one zamontowane, co chroni przewód przed opadami. Cena całego systemu wynosi 410 zł (to już z 22% VAT-em), dochodzi koszt montażu w granicach 30-80zł (w zależności od stopnia utrudnienia). Ewentualny nabywca może w okresie 3 miesięcy od zakupu stwierdzić, że urządzenie nie spełnia jego oczekiwań i oddać je, odzyskując poniesiony nakład (bez kosztów montażu).

W Prabutach zainstalowano regulatory ciągu kominowego na budynku spółdzielczym przy ul. Jagiełły 2 (dobrze widoczne z ulicy), gdzie mieszkańcy głównie górnych kondygnacji mieli kłopoty z wentylacją. Dla zaiteresowanych podajemy kontakt z dystrybutorem: Wiesław Szumiłowski ul. Kamienna 15/34 w Kwidzynie, tel. 2797132 (najlepiej w godz. 17021). MS

Woda dla wsi

W ekspresowym tempie zakończono budowę odcinka wodociągu Jakubowo - Pachutki. W ramach kontraktu dla województw podpisano umowę z Urzędem Marszałkowskim na 300.000zł z przeznaczeniem na odcinek Obrzynowo - Stankowo.

Rusza modernizacja oczyszczalni

(dokończenie ze str.2)

Inwestycja rozłożona została na 3-4 lata, jeszcze w tym roku „przerobi się" 400.000zł, większość prac i wydatków przewidziano na rok przyszły (za 2mln.600 tys.zł). Harmonogram prac ujęto w czterech fazach: I i II to modernizacja oczyszczalni i pompowni głównej, faza III - likwidacja oczyszczalni ścieków sanatoryjnych i faza IV - uzupełnienie ulicznej sieci kanalizacyjnej. MS

Trumiejki na wystawie

Zakończyła się tegoroczna edycja projektu „Odnowa Wsi Pomorskiej" w którym z naszego terenu uczestniczyły Trumiejki. Mimo, że wymierne korzyści płynące z uczestnictwa w projekcie nie były oszałamiające (pozyskano 8.000zł na remont świetlicy), przedsięwzięcie spowodowało ożywienie i konsolidację środowiska wsi, czego przejawem były liczne imprezy zorganizowane w bieżącym roku przez liderów wiejskich i Radę Sołecką z sołtysem Włodzimierzem Rucińskim na czele. Finałem uczestnictwa Trumiejek w projekcie będzie wystawa dotycząca wizerunku tej wsi w Sali Okrągłej Urzędu Marszałkowskiego w dniu 23 listopada. Tego samego dnia wieczorem nastąpi uroczyste otwarcie odremontowanej świetlicy wiejskiej. Warto dodać, że zarówno liczne przedsięwzięcia kulturalne jak i sam remont obiektu wiejskiego były możliwe dzięki ogromnemu zaangażowaniu całej społeczności wsi. Kto widział świetlicę w Trumiejkach w poprzednim stanie, ten wie, że otrzymane środki w części jedynie pokryły koszt remontu.

Projekt „Odnowa Wsi Pomorskiej" będzie kontynuowany i do następnej edycji przygotowuje się Obrzynowo i Rodowo. Liderzy z tych sołectw rozpoczęli już udział w szkoleniach w ramach projektu. Całość udziału naszych sołectw w projekcie pilotuje Dział Promocji Urzędu Miasta i Gminy w Prabutach. MS

Wzbogacamy wiedzę o naszej historii

W poniedziałek, 19 listopada w sali Urzędu MiG odbyło się wyjazdowe spotkanie kwidzyńskiego oddziału Towarzystwa Opieki Nad Zabytkami. Goście z Kwidzyna i prabuccy członkowie Towarzystwa wysłuchali trzech referatów: mgr **Ewy Dobaczewskiej** na temat „Dzieje Kościółka Polskiego do 1945 roku", mgr **Sylwii Tatary** „Prabuty w ikonografii" oraz dr **Antoniego Pawłowskiego** „Murowany akwedukt w Prabutach z XVIIIw" (o tym odczycie piszemy na str. 5). Wykłady były obszernie ilustrowane za pomocą foliogramów. Mimo, że prabuccy uczestnicy spotkania dysponują sporą wiedzą na temat historii naszego regionu, materiał odczytów dostarczył nam nowych, ciekawych informacji. Goście z Kwidzyna z prezesem koła Jerzym Godzikiem na czele zwiedzili śródmieście Prabut, z oświetlonymi w porze wieczornej zabytkami i obejrzeli wnętrze Kościółka Polskiego. Dla niektórych z nich był to pierwszy bliższy kontakt z historią sąsiedniego miasta. Marek Szulc

Święto Niepodległości w Prabutach

W hołdzie poległym

Z udziałem harcerzy, strażaków OSP i przedstawicieli kombatantów obchodzono na prabuckim cmentarzu komunalnym Święto Niepodległości. Przy symbolicznym grobie - pomniku, upamiętniającym tych, którzy oddali swe życie za wolność kraju, drużyny harcerskie prabuckiego szczepu w obecności pocztów sztandarowych jednostek straży i organizacji kombatanckich złożyły tradycyjny raport i wyrecytowały słowa apelu poległych. Lokalne władze reprezentowali: przewodnicząca Rady Miejskiej w Prabutach **Helena Możejko** i burmistrz Prabut **Włodzimierz Dawidowski**. Wiceprezes miejscowego koła Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych ppor. rezerwy **Stanisław Kurstak** przypomniał drogi Polaków do niepodległości.

Kombatancki poczet sztandarowy w szeregu uczestników apelu (pierwszy od lewej: mjr rezerwy Kazimierz Jurys, prezes prabuckiego koła Związku Kombatantów.

Burmistrz Dawidowski podziękował młodzieży za udział w tej podniosłej uroczystości i podkreślił, że tego rodzaju międzypokoleniowe spotkanie jest dla młodzieży cenną lekcją historii i patriotyzmu a także stanowi wyraz należnego hołdu dla ofiarności minionych pokoleń i szacunku dla żyjących uczestników walk o wolność. Modlitwa w intencji poległych, celebrowana przez księdza **Dariusza Polaka** i złożenie wiązanek kwiatów u stóp pomnika zakończyły niedzielną uroczystość na prabuckim cmentarzu.

Przy tenisowym stole

Z okazji Święta Niepodległości sekcja tenisa stołowego MGOK przeprowadziła zawody otwarte z udziałem 24 zawodników. Po elimnacjach w czterech grupach do rozgrywki finałowej przystąpiło 8 zawodników. Najlepsi okazali się stali bywalcy zajęć tenisowych: I m-ce - A. Kowalski, II m-ce R. Zamiara, III m-ce P. Rogoziński i IV m-ce J. Bańkowski. Zwycięzcy otrzymali nagrody ufundowane przez organizatorów.

Przy okazji przypominamy, że z powodu remontu MGOK zajęcia tenisa w ograniczonym wymiarze prowadzone są w sali Gimnazjum. I tak młodzież gra we wtorki w godz. 18-20 i w piątki w godz. 17-19. Na prośbę dorosłych zawodników uruchomiono dodatkowo zajęcia w środy w godz. 17.30 - 19.30. Na sali obowiązuje obuwie sportowe. Zaawansowanie prac remontowych MGOK pozwala żywić nadzieję, że zajęcia tenisowe powrócą do sali Domu Kultury najpóźniej na początku lutego przyszłego roku.

Wyścig z czasem

Wykonawcy prac modernizacyjnych sieci ciepłowniczej zapowiadali ukończenie robót z końcem października. W opinii kierownictwa spółki PEWIK realną datą jest połowa grudnia. Aktualnie trwa budowa sieci gazowej, doprowadzającej paliwo do kotłowni centralnej na osiedlu Ogrodowa. W pierszym etapie podłączona do sieci miejskiej zostanie magistrala z Ogrodowej do SP2 i osiedla Jagiełły (z przychodnią, domem kultury i ośrodkiem opieki po drodze). Miejmy nadzieję, że sprzyjająca jak dotąd pogoda pozwoli na kontynuacje prac i do świąt znikną uciążliwości związane z rozkopaniem miasta.

Wydawca: MGOK 82-550 Prabuty ul. Łąkowa 22 tel. (055) 2782319,
Redaktor Marek Szulc; e-mail: gazeta.prabucka@kwidzyn.top.pl.
Druk: Drukarnia „W&P" Malbork ul. Akacjowa 29 tel. (055) 2722585.
Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie ponosi odpowiedzialności.
Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowania materiałów nie zamówionych.